

Az elcsábított főmérnök

Történt, hogy a hatvanas évek derekán az akkori tanácselnök-helyettes el, vagy inkább visszaesábított Szegedre egy embert azzal a szilárd elhatározással, miszerint csak és kizárólag a harmadik emeleti felele ad neki lakást. Az idegen boldogan jött. Teljesen mindegy volt számára, hányadik szinten lesz az otthona, csak végre legyen. A esábítóknak azonban korántsem volt közömbös a föld felszíne fölött hány méterrel lakik majd az idegen, hiszen a Vízművek és Fűtődök főmérnöki állását szánták neki.

Sziléry László azóta is — immáron húsz esztendeje — a kakasos templomra néző ház negyedik emeletén lakik és azóta is a vízművek főmérnöke. Azaz most már csak társadalmi munkában látja el régi munkakörét, hiszen nyugdíjfelmondási idejét tölti. Amj úgy teljes szabadságot jelentene számára, ha nem kérték volna még egy kis után-dolgozásra, legalább addig, amíg az utóda megérkezik.

képzeletben megelevenedik egy nyári Dorozsma képe.

Szomorú az ősz a dorozsmai Széksős-fürdőben. A víz biciklik, csónakok az öltözőkben pihennek, mindenütt nyirkos, sárga levelek, víz nélkül tátongó medencék, elhagyott csónakázók. Fázom és szomorúnak látom a 60 hektáros parkot.

Kísérom, a főmérnök oly büszkén, melegséggel magyaráz, ahogyan csak edes-gyermekéről beszél az ember. Nem csoda, hiszen az ő tervét alapján készült a dorozsmai strand, vagy inkább nyaralópark. Mennyire nem szakbarb mérnöki gondolat, hiszen az átemelő berendezések, csőrendszerek s más technológiai ismeretek nem emeltek gátat személe, amiólt ne mindig a pihenésre vágyó embert látna. S ne azon gondoskodna, hogyan tethetné meg kényelmesebbé a parkot. Beszél a fejében tervként létező szabadteri bográcsony-konyhárol, a kilátóról, a színes kabínokról, az autóparkoló építéséről. Lassan-lassan

„A Sziléry Laci nyugdíj-ba menetelével az utolsó mohikánok egyike vonul el a mérnöki pályáról” — jellemezte tömören egyik jó ismerője.

Oly nehéz — s talán csak száraz felsorolás lenne — meghatározni, milyen is a jó szakember. Hitem szerint szakmájának nemcsak abszolút ismerője, hanem szerelmese is. Olyan, aki néhány perc alatt felskiccelt ábrával a világ leg egyszerűbb módján a laikus számára elképzelhetővé és érthetővé teszi például a két-szintes vizitorony nyomás-vezető rendszerét. A főmérnök rajzolt és magyarosította a Komocsin téri és a Dugonics téri szökökutak működési elvét amelyét ő terveztet, mint ahogyan nevéhez kapcsolódik az Északi vízmű, a termálfürdő és a Liget-fürdő „megálmodása” is. Fejéből sorol számtalan adatot a víz- és csatornahálózat méreteiről, régebbi és mostani kapacitásokról, beruházásokról, a 30 ezer

szegedi ház 30 ezer vizes gondjáról-bajáról.

A kisujjában van a szakma, szokták mondogatni az ilyen felkészültségű emberről. Jóllehet, a mérnöki egyetemet színjellel végezte, az igazi iskola számára is a több évtizedes gyakorlat volt. Maga kissé ironikusan, de találon így vall erről: „Az egyetemen azt kell megtanulni, hogy később mit és hol kell keresni, a mindig változó mérnöki ismeretek világában”. És azt, hogy Sziléry László mindig tudta, honnan és hogyan gyarapítsa szakmai ismeretét, mi sem bizonyítja jobban, mint szakudása elismeréseként kapott számtalan kitüntetés. A hét Kiváló Dolgozó jelvény, a négy OVH Elnöki Elismerés, valamint a legszebben csillogó, az egy élet munkáját elismerő Munka Érdemrend ezüst fokozata.

Tanárnak készült. Aztán a háború a vasútépítőkhöz sodorta, majd a véletlen a miskolci vízműhöz. Ez 1950-ben történt. Azóta végigjárta a „vizes lajtorja” valamennyi fokát, s miután szilárd elhatározásával vált, hogy ezen a területen akarja eltölteni munkáját, beiratkozott a mérnöki egyetem vízépítő-mérnöki karának levelező tagozatára.

Egyetemi éveiről legendákat mesél, amelyeknek apróját az az ellentmondásos helyzet adta, hogy jó néhány vizgáztatója és tanítója egyben jó ismerőse, barátja volt. Hisz ez idő tájt nemcsak egyetemi hallgató, hanem már ismert vízműves szakember is. Ennek okán készült a vizsgákra rettetés erevével, hiszen elméleti felkészültségét bizonyítani talán elsősorban a barátoknak kell.

Miskolc után következett az Országos Vízügyi Hivatal, ahol másfél évig hitegettek önálló lakással, s ahonnan könnyű volt a szegedi születésű fiatal embert elcsábítani még akkor is, ha csak a negyedik emeleten rendezhette be végre otthonát.

Kalocsai Katalin

Gyógyszerszedés

Az utóbbi esztendők során hazánkban is mind többet foglalkozik a szakirodalom azzal, hogy a beteg milyen mértékben működik együtt orvosával, mennyire fogadja meg a tanácsát, milyen pontosan tartja be a gyógyszeresedre és az egyéb életmódbeli, főleg étkezésre vonatkozó előírásait. A tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy a betegek többsége nem, vagy nem pontosan tartja be az utasításokat. Minél többféle gyógyszert rendel egyidejűleg az orvos, annál pontatlanabban szedik be a betegek. A többféle gyógyszer együttes rendelése pedig szükségessé teszi a következőket: annak, hogy az újabb forgalomban levő korszerű gyógyszerek, ún. monokomponens (egyetlen hatóanyagot tartalmazó) medicinák, ugyanakkor az optimális gyógyszerhatás eléréséhez több hatóanyag kombinálása célszerűbb. A jól megválasztott kombináció ugyanis lehetővé teszi, hogy az alkotórészek mindegyikéből jóval kevesebbet kelljen beadni azonos hatás eléréséhez. Ezzel ugyanis a kellenlen mellékhatások csökkenthetők.

Általában az idősebb betegek kevésbé tartják be az orvosnak a gyógyszereszedésre vonatkozó előírásait, ez fakadhat feledékenységből is.

Ennek ellensúlyozására olyan gyógyszerelőítő illetve adagoló dobozokat szerkesztettek, amelyek egy-egy napra feltöltve tartalmazzák a reggel, délután és este beszedendő gyógyszereket. Egyszerű házi eszközökkel elkészíthető egy egész hétre szolgáló adagolódoboz: elegendő 21 gyufadobozt egymás mellé ragasztani 3x7 darabos elrendezésben, és mindegyiknek az elejére írjuk rá, hogy melyik nap milyen (reggeli, déli vagy esti) gyógyszeradagját tartalmazza.

Sokat lehet javítani az együttműködési készségen, a gyógyszereszedési fegyvelmen azzal is, ha az orvosok kellemesen tájékoztatják a beteget arról, hogy milyen betegsége, miért kell az előírt gyógyszert szedni, milyen eredmény várható a pontos gyógyszereléstől, és milyen veszéllyel jár az, ha nem az előírásoknak megfelelően szedik a gyógyszert.

Előfordul az is, hogy a gyógyszerelőítő elvárt hatásbökvetkezése után a beteg (vagy a hozzátartozója) önkényesen megszakítja a gyógyszer további adagolását, nem gondolvva arra, hogy ez a visszaesés veszélyével járhat. Antibiotikumok esetében az ilyen eljárás alkalmas arra is, hogy ún. rezisztens (tehát a gyógyszerrel szemben ellenálló) kórokozók szaporodjanak el; ez pedig nemcsak az egyén, de a társadalom számára is fokozott veszélyt jár.

Felfújható ballon — lavinaveszély esetére

A közlő telet idézi az a hír, amely szerint egy augsburgi gyár sorozatban készít olyan pvc-vel bevont, nejlonszövetből készült, nem szakadó, 120 literes űrtartalmú ballont, amely a lavina-ba került embert, mint valamiféle mentőöv, a felszínre tartja.

E mentőballon két változatban készül. Az egyik a különösen veszélyeztetett profilok, az alpesi mentőszolgálat, a hegvi őrség, a hegyi vonatok és a lavinabizottságok alkalmazottaié lesz. Ők a levegővel felfúj-

70 centiméter átmérőjű ballont a hátukra csatolják, s a lavinától fenyegetett területről visszatérve a levegőt ismét kiengedik abból.

A második változat szők számára készült. A mentőkeszülék egy táskában töltenül magukra öltik. Ha hirtelen szükség lesz rá, meghúzzák egy szakítószénort, s a ballont egy prés-léghatrat három másodperc alatt megtölti levegővel. A ballont Bajországtól Svájcban és Kanadában próbálják ki.

HÁZASSÁG

Sipos Tibor és Olajos Katalin
Eva, Dudás Dániel és Soós Ildikó,
Magorszki László és Schmidt Pirokka, Banyai Károly és Biro Julianna, Terozia, Martonosi György és Illa Magdolna, Szász István és Csányi Katalin, Gárdag László és Bakacsi Zsuzsanna, Tóth Zoltán és Fecskő Erzsébet, Csizsar István Jeno és Krizsán Eva, Kornélia házasságot kötöttek.

SZÜLETÉS

Guraby Jozsefné és Kovács Juliannának Judit Anett, Miklós Jozsefné és Szakats Melinda Editnek Linda, Dankó Andrásnak és Nagy Erika Mariának Adrienn Andrea, Dankó Andrásnak és Nagy Erika Mariának Noémi Ágnes, Gálai Lászlónak és Ganygan Jolannak Szandra Nona, Remete Lászlónak és Tikevicsi Mariának Maria, Kispál Tibor, Sandornak és Szekeres Gabriellának Krisztina, Tibor, Juhász Gabornak és Dimovics Piroskának Gábor, Rabi Flóriannak és Bagó Sarolta Etelkának Ildikó, Gárdán Jozsef Istvánnak és Borcsók Rozáliának Andrea, Parkas Lászlónak és Borbola Marianának Oliver Milan, Tóth László Gyulának és Borbola Arankának Renáta Zsanett, Gallyás Sándornak és Pap Erzsébetnek János, Gallyás Sándornak és Pap Erzsébetnek Anita, Vedredé Mihálynak és Kiss Máriának Maria, Szabó Gábor Lászlónak és Boldizsár Ildikónak Gábor János, Juhász Tibor Gyulának és Kuczora Idának Andrea, Pirokka Bélának és Csikós Juliannának Tímea Julianna, David Sandornak és Babincó Katalinnak Melinda Renáta, Hajdu János Imrénének és Dobo Ágnesnek Zoltán, Racz Ferencnek és Sárszei Zsuzsannának Kitti, Kovács Miklósnak és Szarvas Erzsébetnek Balázs, Szabó Pál

HALALOZÁS

Marton Péterné Farkas Julianna, Csizsar Gyula, Meleg István, Hercezy Gyula, Molnár János, Hekessz Jozsef, Szécsi Antal, Hajdu Dezső, Tóth Péter Pál, Szabó Pálme, Berí Teréz, Horváth Gézane, Tóth Pirokka, Tóth Flórián, Bartha Ferencné Stumpf Ágnes, Simon Istvánné Vorós Magdolna, Morvaj Endre-

Nemzetközi filmek

November 17-én, vasárnap befejeződtek Budapesten a csaknem egy hónapja tartó nemzetközi filmek. Az európai kulturális fórum alkalmából október 21-től 28 ország 83 játékfilmjét mu-

tatták be a magyar ábecé sorrendjében. A budapesti Kossuth moziban csaknem 40 ezer néző tekintette meg az európai és az észak-amerikai filmművészet kiemelkedő alkotásait

ME? HOL? MIKOR?

1985. NOVEMBER 19., KEDD — NEVNAP: ERZSÉBET

A Nap kel 6 óra 55 perckor, és nyugszik 16 óra 4 perckor.
A Hold kel 13 óra 17 perckor, és nyugszik 23 óra 13 perckor.

VIZÁLLÁS

A Tisza vizállása Szegednél hetfőn plusz 225 cm (áradó).

SZÁZHUSZONÓT ÉVE	ÚJVIDÉK
hall meg Markó Karoly (1791–1890) festőművész, a klasszicizmus kiemelkedő képviselője. Idilli sugalló és bibliai, mitológiai jelenetekkel ellentett tájképet évtizedeken át befolyásoltak a hazai festészetet.	16:40: Tv-hiradó 1. — magyarul
MOZIK Vörös Csillag: délelőtt 10, del-után negyed 4, fél 6 és háromnegyed 8 órakor: Nyomas utana! (szines, m. b. olasz filmvígjáték. Kiemelt hely! 14 even atulaknak nem ajánlott!). Fáklya: delutan háromnegyed 3 órakor: Almódiak az állatkert (szines-magyar), este negyed 6 és fél 8 órakor: Nyomas utana! (szines, m. b. olasz filmvígjáték. Kiemelt hely! 14 even atulaknak nem ajánlott!). Szabadság: este háromnegyed 6 és 8 órakor: Aranyos Yuca-lan (szines, m. b. olasz filmvígjáték. Kiemelt hely! 14 even atulaknak nem ajánlott!). Filmteka (Kisgyó u. 4.): este 6 órakor: Es a hajó megy (szines olasz, 14 even atulaknak nem ajánlott!).	17:05: Szamok és betúk 17:25: Tv-hiradó szerb-horvátul 17:45: Gyermekműsor 18:15: Jovan Popovic, avagy az Ideókért elni 18:45: Az öngagygtató folyamat 19:15: Rajzfilm 19:30: Tv-hiradó 2., magyarul 20:00: Záróest

RÁDIO

KOSSUTH

8:20: Társalgó	12:30: Ki nyer ma?
9:41: Tündér — A. A. Milne gyermekversel zenével	12:45: Racz Aladar saját műveiből és feldolgozásból játszik cimbalmon
10:05: Diákfelőrá	13:00: A Rádió Dalszínháza — Offenbach: A 66-os szám — egyfelvonásos daljáték
10:35: Eneklo Ifjuság	14:10: Magyarán szólva — Nyelvörködés
10:50: Zenekari muzsika	14:25: Orvosi tanácsok
11:39: Adámecutka — Mykolas Sluëkis regénye — 14.	14:30: Dzsesszmelódiaik
12:30: Ki nyer ma?	15:00: Elővilágírtalom: Sváj — 2
12:45: Racz Aladar saját műveiből és feldolgozásból játszik cimbalmon	15:17: Felőrá népzene
13:00: A Rádió Dalszínháza — Offenbach: A 66-os szám — egyfelvonásos daljáték	15:47: Armando Trovatioli filmzeneiből
14:10: Magyarán szólva — Nyelvörködés	16:05: Kérhetök valamit?
14:25: Orvosi tanácsok	17:00: Újrólvasva
14:30: Dzsesszmelódiaik	17:30: Mozart: Hat német tánc. K. 600
15:00: Elővilágírtalom: Sváj — 2	17:45: A Szabó család
15:17: Felőrá népzene	19:15: Kállós
15:47: Armando Trovatioli filmzeneiből	20:00: Archívumok mélyéről
16:05: Kérhetök valamit?	21:16: Albert István népi zenekarának felvételeiből
17:00: Újrólvasva	21:30: Tudomány és gyakorlat
17:30: Mozart: Hat német tánc. K. 600	22:20: Tíz perc külpolitika
17:45: A Szabó család	22:30: Az Eszt Állami Férőkar Tomrisz korusműveket énekel
19:15: Kállós	22:52: Kína kinyitott — 2.
20:00: Archívumok mélyéről	23:02: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek
21:16: Albert István népi zenekarának felvételeiből	0:10: Himnusz
21:30: Tudomány és gyakorlat	0:15: —
22:20: Tíz perc külpolitika	4:20: Éjfél után
22:30: Az Eszt Állami Férőkar Tomrisz korusműveket énekel	
22:52: Kína kinyitott — 2.	
23:02: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek	
0:10: Himnusz	
0:15: —	
4:20: Éjfél után	

TÉVÉ

BUDAPEST 1.

8:55: Tv-torna — (ism.)	13:05: Popzene sztereóban
9:00: ITV	14:00: Ferenczi Anikó obózai
10:00: A harmadik határ — tv-filmsorozat — 5. — (ism.)	14:15: Szanóok
10:50: Jó hangulat zenével — (ism.)	14:40: Zeneiskolásoknak — zeneiskolások muzsikáinak
11:15: Képujság	15:05: Breitner János táncdalai
11:33: ITV	15:20: Könyvről könyvert
16:30: Hírek	15:30: Csúcsforgalom
16:35: Tv-egyetem — Az ókori Hellasz — 5. — (ism.)	17:30: Kamasz-panasz
17:05: A gyermek, mint utas	18:30: Gramofonalbum
17:15: Képujság	19:05: Csak fiataloknak!
17:20: Baranyai horgászvízek — a pécsi körzeti stúdió műsora	20:00: Az élő népdal! — (ism.)
17:50: Reklám	20:10: Hagyományok, szokások itt és ott... — 1.
17:55: Három nap tv-műsora	20:30: Daróci Bárdos Tamás népzenei feldolgozásaiból
18:00: Hagyományok és kérdőjelek	21:05: Magyar anekdotikák — hazai anekdoták-könyvekből válogatás — 17.
18:50: Reklám	21:35: Osváth Júlia és Szabó Miklós operett-felvételeiből
19:05: Mini Stúdió '85	22:00: Könyvszenel hangverseny a berhidai és penemartoni földrendes idős karantúljai javára
19:10: Tv-torna	23:20: Notámmusika
19:15: Esti mese	23:50: —
19:30: Tv-hiradó	0:13: Barbara Thompson dzsesszegyütteso játszik
20:00: A messziről jött ember — francia kalandfilm-sorozat — 3.	0:15: Éjfél után...
20:55: Stúdió '85	
21:55: Hatvanhat — vendég: dr. Nagy Sándor, a SZOT titkára	
22:45: Tv-hiradó 3.	
22:55: Himnusz	

BUDAPEST 2.

17:50: Képujság	9:05: A kállóbermek programjából
18:05: Kerek világ	9:06: Tokos Zoltán (gitar) hangversenye
18:10: Aprók tánca — Dél-Alföld (Kálásta) — (ism.)	10:40: Szágerék Olaszországból
18:30: Körzeti adások Budapest, Pécs, Szeged	11:21: Puroell: A tündérrálynó — hangverseny-opera
19:05: Bulgária bennszűllötés erekiyenönyével — bolgar rövidfilm — (ism.)	13:05: Világhírűap
19:25: Beethoven: Asz-dúr szonata — szovjet film — (ism.)	13:20: Kamarammusika
19:45: Tátrai zergék — esehszlovák rövidfilm — (ism.)	14:22: Joseph Rouleau operanériaak énekel
20:00: Helen Schneider Budapesten — koncert a Budapest Sportcsarnokból — TV-hiradó 2.	14:52: Zenekari muzsika (ism.)
20:55: Reklám	15:30: Labirintus
21:15: Reklám	15:45: Muzsika gyermekeknek
21:20: Eva, menj férjhez! — esehszlovák film	16:00: Európai Kulturális Fórum 1985 — Torók Közarsasag
23:35: Képujság	16:15: A Lipsei Gewandhaus zenekara játszik
BELGRÁD 1. 17:25: Tv-hiradó 1. 17:45: Tarka autóbuzs — gyermekműsor — 16:30: Na maternam jeziku — a Magyar Rádió szerb-horvát nyelvű nemzetiségi műsora Pécscról	17:00: Iskoaradió 17:30: A 43. utca — részletek Warren zenés játékatulaj 17:59: Bemutatók új felvételeinket 18:30: Na maternam jeziku — a Magyar Rádió szerb-horvát nyelvű nemzetiségi műsora Pécscról
18:15: A könyv ideje	19:05: In der Muttersprache — a Magyar Rádió német nyelvű nemzetiségi műsora Pécscról
18:45: Vasárnapi videoklippek — 2.	19:35: Muzsikáló természet
19:15: Rajzfilm	19:40: Kapcsoljuk a Magyar Tudományos Akadémia kongresszusát természet Közben: Kb.
19:30: Tv-hiradó 2.	20:25: Minden letező valami jel
20:00: Témák és dilemmaik	21:30: A Londoni Szimfonikus Zenekar játszik
20:45: Lotló	22:10: Operakórussok
20:55: A vörös aroncs — francia játékfilm — BELGRÁD 2. 17:30: Belgrádi műsor 19:00: Partizan-Jesenje — bajnok jégkorong-mérkőzés 20:00: Záróest 22:00: Számitőterjesztó sorozat — 8.	22:30: Perspektivák